

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.496.2023

Katowice, dnia 2 maja 2023 r.

Rada Gminy Miedźna

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LX/417/2023 Rady Gminy Miedźna z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości prawnej wśród lokalnej społeczności na temat transplantacji, w całości, jako sprzecznej z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), dalej jako „ustawa”, w związku z art. 33 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 marca 2023 r. Rada Gminy Miedźna podjęła uchwałę Nr LX/417/2023 w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości prawnej wśród lokalnej społeczności na temat transplantacji, dalej jako „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m. in. art. 9 ust. 2 ustawy.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 kwietnia 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona niezgodna z prawem.

W wyniku rozpatrzenia petycji Rada Gminy Miedźna w § 1 uchwały postanowiła *nie uwzględniać petycji z dnia 16 stycznia 2023 r. dotyczącej zwiększenia świadomości prawnej wśród lokalnej społeczności na temat transplantacji.* Tym samym Rada dokonała merytorycznego rozpatrzenia petycji. Uzasadnienie stanowiska Rady stanowi załącznik do uchwały, w którym wskazano m. in.: *Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Rada Gminy zobowiązana jest do działania na podstawie i w granicach prawa, co oznacza, że każda czynność podejmowana przez Radę Gminy powinna znajdować podstawę w przepisach prawa, a uchwały o charakterze niewładczym (apele, rezolucje, odezwy) muszą mieścić się w kompetencjach gminy i organu stanowiącego, określonych przez ustawy oraz dotyczyć spraw właściwych dla społeczności lokalnej. (...) Wnioskowane przez wnoszącego petycję działanie w ocenie Rady Gminy Miedźna nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów gminy, w szczególności wynikających z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.*

Treść petycji dostępna jest na stronie BIP Urzędu Gminy Miedźna pod adresem <https://bip.miedzna.pl/?a=14569>. Z jej treści wynika, że wnoszący zwrócił się o zamieszczenie informacji na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepu na stronie internetowej urzędu i/lub innych lokalnych środkach masowego przekazu.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ. Należy jednak podkreślić, że adresat petycji jest

zobowiązany do zbadania swojej właściwości, jak bowiem wynika z art. 6 ust. 1 ustawy *adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję*. Badanie właściwości polega na ustaleniu, czy zakres zadań lub kompetencji przypisanych adresatowi petycji na podstawie ustawy albo przekazania (właściwość delegacyjna) obejmuje sprawy będące przedmiotem petycji. Jeśli przedmiot petycji mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata, jest on podmiotem właściwym do rozpatrzenia petycji (J. Jaśkiewicz [w:] *Ustawa o petycjach. Komentarz*, LEX/el. 2015, art. 6). Powyższe znajduje również potwierdzenie w brzmieniu art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach, który stanowi, że *przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji*.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu nadzoru, uchwała jest spreczna z art. 6 ust. 1 ustawy w związku z art. 33 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, gdyż Rada Gminy Miedźna rozpatrzyła merytorycznie petycję, mimo że nie jest podmiotem właściwym do jej rozpatrzenia.

W ocenie organu nadzoru istotą przedmiotowej petycji jest zamieszczenie określonych informacji na stronie internetowej urzędu gminy. Zgodnie z art. 33 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym *kierownikiem urzędu jest wójt*. Tym samym do właściwości organu wykonawczego gminy należy rozstrzygnięcie w kwestii publikacji na stronie urzędu informacji objętych przedmiotową petycją.

W świetle powyższego, rozpatrzenie petycji przez Radę narusza ww. art. 6 ust. 1 ustawy w związku z art. 33 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym. Stosownie do wskazanych przepisów, Rada powinna przekazać petycję do rozpatrzenia podmiotowi właściwemu (tu: Wójt Gminy Miedźna). Powyższe stanowi podstawę do wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego w całości.

Omawiane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy bowiem zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LX/417/2023 Rady Gminy Miedźna z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości prawnej wśród lokalnej społeczności na temat transplantacji - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego